

ODLUKA

O OSNOVICAMA I STOPAMA DOPRINOSA ZA OBAVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU*

(*"Službene novine ZDK"*, br. 12/13, 14/13 - ispravka i 3/26)

Član 1.

(Predmet)

Ovom Odlukom utvrđuju se vrste doprinosa, obveznici uplate doprinosa, osnovice za obračun doprinosa, stope doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje i način obračuna i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje.

Član 2.

(Doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje)

Doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje obračunati i uplaćeni u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Zakonom o doprinosima, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa (*"Službene novine Federacije BiH"*, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21, 6/22, 19/23 i 48/25) i ovom Odlukom, prihod su Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona (*izmjena 3/26*).

Član 3.

(Vrste doprinosa)

Doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje se obračunavaju i plaćaju:

- a) iz ličnih primanja i drugih prihoda osiguranika (doprinosi iz osnovice),
- b) na lična primanja na teret poslodavca, odnosno na teret isplatioca doprinosa (doprinosi na osnovicu),
- c) iz drugih izvora koje obezbjeđuju obveznici obračunavanja i uplate doprinosa u skladu sa Zakonom o doprinosima iz oblasti zdravstvenog osiguranja.

Član 4.

(Obveznici doprinosa)

Obveznik doprinosa iz člana 3. tačka a) ove Odluke je fizičko lice - rezident Federacije:

- koje je na teritoriji Federacije u radnom odnosu kod pravnog ili fizičkog lica - rezidenta Federacije,
- **koje je izabrano ili imenovano na javnu ili drugu dužnost i za obavljanje te dužnosti ostvaruje plaću ili drugu naknadu koja se tretira kao plaća** (*ispravka 14/13*),
- koje je na teritoriji Federacije zaposleno kod pravnog ili fizičkog lica - nerezidenta Federacije, međunarodne organizacije i ustanove ili stranog diplomatskog i konzularnog predstavništva, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno,
 - koje je od strane pravnog ili fizičkog lica - rezidenta Federacije, kod kojeg je u radnom odnosu, upućeno na rad ili stručno usavršavanje u inostranstvo, ako nije obavezno osigurano po propisima države u koju je upućeno ili ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno,
 - koje je zaposleno u inostranstvu kod inostranog poslodavca, ako nije obavezno osigurano kod inostranog nosioca socijalnog osiguranja,
 - koje ostvaruje primanja od drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada, u skladu sa propisima o porezu na dohodak,
 - druga fizička lica - rezidenti Federacije, u skladu sa propisima iz oblasti zdravstvenog osiguranja.

Obveznik doprinosa iz člana 3. tačka a) ove Odluke je i fizičko lice - nerezident Federacije koje je na teritoriji Federacije:

- u radnom odnosu kod pravnog ili fizičkog lica - rezidenta Federacije,
- zaposleno kod pravnog ili fizičkog lica - nerezidenta Federacije, ako međunarodnim ugovorom evidentiranim kod Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine nije drugačije određeno,
- zaposleno kod međunarodne organizacije i ustanove ili stranog diplomatskog i konzularnog predstavništva, ako međunarodnim ugovorom evidentiranim kod Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine nije drugačije predviđeno.

Obveznik doprinosa iz člana 3. tačka b) ove Odluke je:

- pravno ili fizičko lice - rezident Federacije, koje zapošljava zaposlenike u radnom odnosu i s njima

* Odluka je objavljena u *"Službenim novinama ZDK"*, broj 12/13 od 18. novembra 2013. godine, a stupila je na snagu 26. novembra 2013. godine. Ispravka Odluke je objavljena u *"Službenim novinama ZDK"*, broj 14/13 od 30. decembra 2013. godine. Izmjene i dopune Odluke su objavljene u *"Službenim novinama ZDK"*, broj 3/26 od 11. februara 2026. godine, a stupile su na snagu 19. februara 2026. godine. Odluka je donijeta na osnovu čl. 84. i 85. Zakona o zdravstvenom osiguranju i na osnovu Zakona o doprinosima Federacije BiH.

izjednačene osiguranike,

- fizičko lice - rezident Federacije koje samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje u skladu sa propisima o porezu na dohodak,
- fizičko lice koje se bavi poljoprivredom i šumarstvom kao jedinim ili glavnim zanimanjem,
- trgovac pojedinac čija je samostalna djelatnost upisana u registar kod nadležnog organa,
- pravno ili fizičko lice isplatilac primanja na osnovu drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada,
- **fizičko lice - nerezident Federacije, koje na teritoriji Federacije samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje u skladu sa propisima o porezu na dohodak (izmjena 3/26).**

Obveznici doprinosa iz člana 3. tačka c) ove Odluke su: zavodi, fondovi, organi uprave i druga pravna ili fizička lica određena propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju od nezaposlenosti.

Član 5.

(Osnovica doprinosa)

Osnovicu doprinosa iz člana 3. tačka a) ove Odluke čini:

1. plaća zaposlenika, rukovodnog zaposlenika i pripravnika,
2. plaća ili druga naknada funkcionera koja zamjenjuje plaću,
3. naknada plaće za prekid rada koji nije prouzrokovao zaposlenik,
4. naknada plaće za vrijeme praznika za koje se po zakonu ne radi,
5. naknada plaće za vrijeme odsustva sa posla zaposlenika u vrijeme korištenja godišnjeg odmora,
6. naknada plaće za vrijeme odsustva sa posla u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i dr.,
7. naknada plaće za vrijeme odsustva zaposlenika sa posla radi obrazovanja, stručnog osposobljavanja i prekvalifikacije zaposlenika,
8. naknada plaće u slučajevima privremene spriječenosti za rad uslijed bolesti do 42 dana,
9. naknada plaće zbog povrede na radu ili oboljenja od profesionalne bolesti, koja se isplaćuje iz sredstava pravnog, odnosno fizičkog lica kod kojeg je osiguranik zaposlen,

10. izuzetno, za radnike kojima se isplaćuje mjesečna plaća u visini do 85% prosječne mjesečne neto plaće, u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće i niskoakumulacijskim djelatnostima tradicionalnih, starih, zanata utvrđenih posebnim propisom, mjesečna osnovica za obračun doprinosa proizvod je iznosa prosječne plaće utvrđene članom 6a. stav (2) Zakona o doprinosima i koeficijenta 0,30 (izmjena 3/26),

11. svako pojedinačno primanje od članstva u predstavničkim organima vlasti, ako to primanje nije obuhvaćeno osnovicom iz člana 5. tačke od 1. do 9., na osnovu članstva u skupštini, nadzornom odboru privrednog društva, člana upravnog odbora i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih lica, člana komisije i odbora tih tijela, stečajnog upravitelja i suca porotnika, koji nema svojstvo zaposlenika na sudu, primanje umanjeno za porezno priznati iznos izdatka za povremene djelatnosti naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudaca i delegata i na osnovu drugih djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost,

12. ostala primanja i naknade fizičkih lica koja nisu obveznici doprinosa po drugom osnovu, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju od nezaposlenosti.

Osnovica iz člana 5. tačke od 1. do 9. ove Odluke je - plaća, odnosno naknada plaće radnika, utvrđena u skladu sa zakonom ili drugim propisima, s tim da osnovica za obračun doprinosa ne može biti niža od najniže plaće utvrđene Općim kolektivnim ugovorom.

Izuzetno, ukoliko je radnik u skladu sa propisima o radu, zaposlen na nepuno radno vrijeme do četiri sata ili manje, osnovica za obračun doprinosa je plaća, odnosno naknada plaće zaposlenika, u nepunom radnom vremenu, koja se isplaćuje srazmjerno ugovorenom radnom vremenu i ne može biti niža od 50% iznosa najniže plaće utvrđene posebnim propisom (izmjena 3/26).

Raniji stav 4. brisan ("Službene novine ZDK", broj 3/26).

Za obveznika koji je u radnom odnosu sa poslodavcem - rezidentom Federacije, a koji je upućen na rad ili stručno usavršavanje u inostranstvo, kao i za obveznika zaposlenog u inostranstvu kod inostranog poslodavca, osnovicu doprinosa čine lična primanja koja bi za istu vrstu posla ostvario u Federaciji, s tim da ta osnovica ne može biti niža od prosječne mjesečne plaće zaposlenih u Federaciji u skladu sa članom 6.a stav 2. Zakona o doprinosima Federacije BiH.

Član 6.

(Osnovica za obračun doprinosa preduzetnika)

Osnovica za obračun doprinosa preduzetnika je:

a) Plaća i naknada plaće samostalnog preduzetnika koji dohodak utvrđuje na osnovu poslovnih knjiga, s tim da ta osnovica ne može biti niža od:

1. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I - IX prethodne godine i koeficijenta 1,10 za slobodna zanimanja (znanstveni radnici, veterinari, advokati, notari, revizori, porezni savjetnici, samostalne računovođe, inženjeri, arhitekti, prevoditelji, turistički vodiči, naučnici, književnici, izumitelji, samostalna predavačka

djelatnost, odgojna djelatnost i slične djelatnosti, djelatnosti novinara, umjetnika i sportista),

2. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I - IX prethodne godine i koeficijenta 0,65 za samostalne djelatnosti obrta i srodne obrtu (djelatnosti obrta prema članu 2. **Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine „Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 75/21**) i djelatnosti slične obrtu regulisane posebnim propisima kao što su trgovačke, ugostiteljske, transportne, turističke, posredovanje pri davanju stvari u zakup ili podzakup) (*izmjena 3/26*),

3. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I - IX prethodne godine i koeficijenta **0,29** za samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu (djelatnosti iskorištavanja prirodnih bogatstava zemlje i prodaja ili zamjena neprerađenih proizvoda dobivenih obavljanjem tih djelatnosti, vinogradarstvo, povrtlarstvo i djelatnosti u proizvodnji bilja, kao i tov i držanje stoke kao sporedne djelatnosti u poljoprivredi) (*izmjena 3/26*).

b) Plaća i naknade plaće samostalnog poduzetnika koji plaća porez u paušalnom iznosu (koji obavlja djelatnosti obrta i djelatnosti slične obrtničkim, a koji nije obveznik PDV-a), s tim da ta osnovica ne može biti niža od:

1. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I - IX prethodne godine i koeficijenta 0,55 za samostalne djelatnosti obrta i djelatnosti srodne obrtu, tj. ako obavljaju obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodne obrtničkim, sami bez zaposlenih drugih lica i ako se obavljanje djelatnosti zasniva na vještini, a ne sredstvima za obavljanje djelatnosti - kućna radinost, ako obavljaju tradicionalne stare zanate i ako obavljaju prevoznike djelatnosti sa samo jednim sredstvom prevoza,

2. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I - IX prethodne godine i koeficijenta 0,25 za samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu,

3. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I - IX prethodne godine i koeficijenta 0,25 za poduzetnike koji samostalno obavljaju privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, za nisko akumulacijske djelatnosti tradicionalnih esnafskih zanata.

Osnovica doprinosa za obveznike iz člana 4. stav 3. alineja 5. su primanja koja se isplaćuju fizičkim licima na osnovu drugih vrsta samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada.

Član 7.

(Ostala primanja)

Doprinosi iz člana 3. tačke a) i b) ove Odluke se ne plaćaju na ostala primanja i naknade iz radnog odnosa, na koje se ne plaća porez na dohodak, u skladu sa propisima o porezu na dohodak.

Član 8.

(Stope doprinosa)

Stope doprinosa prema osnovici su:

a) na teret obveznika doprinosa (osiguranika) na osnovicu iz člana 5. stav 1. tačke od 1. do 10. i tačka 12. stav 2., 3. i 4. je 12,50% za obavezno zdravstveno osiguranje,

b) na teret poslodavca na osnovicu iz člana 5. stav 1. tačke od 1. do 10. i tačka 12. te člana 6. je **2%** za obavezno zdravstveno osiguranje (*izmjena 3/26*),

c) iznimno, prema osnovici iz člana 5. stav 1. tačka 11. ove Odluke, obračunavaju se doprinosi na teret osiguranika iz osnovice po stopi od 4% za obavezno zdravstveno osiguranje,

d) iznimno, doprinosi na osnovicu iz člana 6. stav 1. obračunavaju se po stopi od **14,50%** za obavezno zdravstveno osiguranje (*izmjena 3/26*).

Član 9.

(Obveznici doprinosa iz drugih izvora, osnovice i stope doprinosa)

Stope doprinosa i obveznici doprinosa iz člana 3. tačka c) ove Odluke, utvrđuju se kako slijedi:

a) Federalni fond penzijskog i invalidskog osiguranja za:

- korisnike penzija i korisnike drugih prava po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja po stopi od 1,2% na iznos isplaćene penzije, odnosno invalidnine,

- obračun i uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje ino osiguranika vrši se u skladu sa Međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju. U skladu sa navedenim sporazumima Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja utvrđuje paušalni iznos po osiguraniku i ukupna sredstva za svaku kalendarsku godinu.

b) Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona za nezaposlena lica po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće u Federaciji BiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, po prijavljenom licu na zdravstveno osiguranje.

c) Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice za:

- lica korisnike prava iz socijalne zaštite koja nisu osigurana po drugom osnovu, u skladu sa članom 21. Zakona o socijalnoj zaštiti, po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće u Federaciji BiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,

- lica starija od **60 godina za žene, odnosno 65 godina za muškarce** pod uvjetom da nisu osigurana po drugom osnovu, po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće uposlenih u Federaciji BiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku (*izmjena 3/26*),

- za djecu od rođenja do **navršениh 18 godina života** koja nisu osigurana po drugom osnovu, po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće uposlenih u Federaciji BiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku (*izmjena 3/26*),

- lica smještena u ustanove socijalne zaštite i lica koja primaju socijalnu pomoć po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće uposlenih u Federaciji BiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,

- raseljena lica i povratnici pod uvjetom da nisu osigurani po drugom osnovu, u skladu sa članom 19. Zakona o raseljenim licima i povratnicima ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", br. 06/06,10/08 i 10/11) po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće u Federaciji po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

d) Ministarstvo za boračka pitanja za lica sa boravištem na teritoriji Federacije kojima je priznato svojstvo ratnog, mirnodopskog invalida, odnosno status korisnika porodične invalidnine saglasno pozitivnim propisima, ako nisu osigurani po drugom osnovu, obračun se vrši po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće uposlenih u Federaciji po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

e) Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport za učenike, odnosno redovne studente najduže do navršениh 26 godina života, a koji nisu osigurani po drugom osnovu, obračun se vrši po stopi 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće uposlenih u Federaciji po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.

f) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH za:

- lica kojima je priznat izbjeglički status pravosnažnom odlukom Ministarstva sigurnosti BiH, a na osnovu člana 72. i člana 76. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, koja imaju mjesto prebivališta u Zeničko-dobojskom kantonu, a koje se utvrđuje identifikacionim dokumentom - važećim izbjegličkim kartonom izdatim od strane Ministarstva sigurnosti BiH,

- lica kojima je u postupku azila priznato pravo na privremeni boravak iz humanitarnih razloga pravosnažnom odlukom Ministarstva sigurnosti BiH, a na osnovu člana 35. stav 1. tačka d) i člana 79. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu koja imaju mjesto boravišta u Zeničko-dobojskom kantonu, a koje je utvrđeno validnim putnim dokumentom ili identifikacionim dokumentom izdatim u skladu sa članom 38. Pravilnika o azilu BiH, pod uvjetom da se u navedenim dokumentima nalazi validna naljepnica odobrenja boravka izdata od strane Ministarstva sigurnosti BiH,

- lica kojima je izbjeglički status priznat u skladu sa članom 100. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu i članom 45. Pravilnika o azilu BiH koja imaju mjesto prebivališta u Zeničko-dobojskom kantonu, a koje je utvrđeno identifikacionim dokumentom - važećim izbjegličkim kartonom izdatim od strane Ministarstva sigurnosti BiH.

Stopa doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje osiguranika utvrđuje se u visini od 5% od prosječne bruto plaće uposlenih u BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Agencije za statistiku, a u skladu sa Pravilnikom o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite osoba kojima je priznat izbjeglički status ili drugi vid međunarodne pravne zaštite u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 24/07).

g) Lica sa prebivalištem na teritoriji Federacije koja imaju sredstva za izdržavanje, ako im se zdravstvena zaštita ne osigurava po drugom osnovu, obavezna su se osigurati na zdravstvenu zaštitu i doprinos se obračunava po stopi od 12,5% na osnovicu koju čini 60% prosječne neto plaće uposlenih u Federaciji u periodu I - IX mjeseca prethodne godine. Izuzetno u 2013. godini, izdvajanje za stope doprinosa pod tačkama c), d), e) i f) zadržat će se na nivou sredstava planiranih Budžetom kantona 2013. godine.

h) Vjerska zajednica za zaposlenike koji profesionalno obavljaju funkciju i poslove u vjerskim zajednicama, do donošenja prijedloga nadležnog ministarstva BiH za pitanja penzijskog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja i prava na osnovu socijalne zaštite u skladu sa Zakonom o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 5/04), Uputstvom o provedbi zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica ("Službeni glasnik BiH", broj 83/06), stopa doprinosa iznosi 12,5% iz ličnih primanja i 4% na isplaćena lična primanja s tim da osnovica ne može biti niža od najniže plaće utvrđene Općim kolektivnim ugovorom za teritoriju Federacije BiH.

Član 10.

Obračun i uplate doprinosa (posljedice neuplate doprinosa)

Obračun i uplata doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje kao i kontrola obračuna uplate doprinosa vrši se na način i po postupku uređenom Zakonom o doprinosima, Uputstvom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakonom o poreznoj upravi Federacije BiH i Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Ukoliko obveznik doprinosa ne izvrši uplatu doprinosa u skladu sa Zakonom i ovom Odlukom obustavlja mu se pravo na refundaciju naknade plaće za bolovanje preko 42 dana. Pravo na refundaciju naknade plaće za bolovanje preko 42 dana se u cjelosti uspostavlja sa danom podmirenja svih dospjelih obaveza po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje.

Član 11.

(Kaznene odredbe)

U slučaju kršenja odredbi ove Odluke na obveznike obračuna i uplate doprinosa primjenjivat će se sankcije utvrđene Zakonom o doprinosima.

Član 12.

(Odredbe o stavljanju propisa van snage)

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Odluka o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje osiguranika Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj 4/06).

Član 13.

(Završne odredbe)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".